

„Vienybė Lietuvniku“
Išleina kas trečadienį
Brooklyn, N. Y.
Prenumerata metams;
Suvienytose Valstijose ir
Kanadoje \$2.00.
Europoje ir kitur \$2.50.
Prenumerata mokama iš vir-
šaus. Prenumeratos metas
skaitosi nuo laiko užsirašymo,
ne nuo Naujo Meto.
Apgarsinimų prekių klaus-
kite laikraštui.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS,
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

VIE NY BE'

L/ETUVNIKU

Visuomenes, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 19.

Brooklyn, N. Y., 12 d. Gegužės (May) 1909 m.

ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIV

Mūsų sądarbi ninkams ir korespondentams.

Paskutiniu laiku mēs susi-
tarėm su viena iš pažangiajų
ir geriausią Lietuvos laikra-
šiu — „Lietuvos Ukininko“ re-
dakcija mainyties raštais, ku-
re del šiokių ar tokijų priežas-
čių negali buti sunaudojami
ant vienos. Todėl šiuomis ir
pranešame savo sądarbininkams,
ypač žinučių rašytojams,
kad netilštstančius rūštus „V.
Liet.“ sūnime į „Liet. Ukin.“
redakciją. Daugelis žinių pas-
mus jau paprastos buna, arba
kituose mūsų laikrašiniose iš-
spaudintos, todėl jos mažai be
interesoja amerikiečiams, tuom
tarpu Lietuvos skaitojamams
bus akyvios ir reikalingos. Jei
kas nenorėtų, kad tos butų į
Lietuvą sinčiamos, tegul pa-
žymi tatai ant rankraščio siu-
dam iš mus.

„Vienvibės Liet.“ Redakcija.

Grižantiems į Rusiją.

Vienas iš mūsų išeivijų Amerikoje, norėdamas sugrįžti į Rusiją, tariant į Lietuvą, pa-
rašė laišką savo pažintamam į Petrapilię, išdestydamas laiške
savo padėjimą ir užklausa-
mas, kaip lengviau yra pereiti
sieną, kokie gali buti paskui
prietiukiai su vietine policija
ir tt. Tas jo pažintamas už:
ma kokia ten valdiška vieta ir
regis arti susizino su dumos
atstovu Bulota. Todėl jo nuo-
monė gali buti daug artesne
prie teisybės, negu „Lietu-
vos“ bendradarbio p. S. Bal-
čiaus (Žr. 15 N. „Liet.“), kurs
pataria visiems į Lietuvą va-
ziujantiams išsiimti nuo ru-
siško konsulo paliudijimą.
Minėtas Petrapilės lietuvis in-
teligentas atrašė savo pažinta-
mam veik šiokį atsakymą.

Pirm, negu ką pasakyti apie
grizimą tévynen, — sako ta-
me laiške, — reikia grižtan-
čiam gerai pagalvoti, ar nėra
uz ką kaltinamas Rusijoje, ar
nėra politišku prasikalteliu,
nes tai yra pavojingiausia.
Vienok apie grizimą aplamai
galima pasakyti, kad geriau-
sia grizti slapčia (ypač poli-
tiškiems) be jokių konsulo
paliudijimų. Jeigu tik pasi-
seks pereiti rubežių, tai toliau
jau nėra pavojaus. Jeigu vie-
tinė policija kartais kibet, tai
ji už „penkrubline“ nutila...
Jeigu gi dar ir ant sienos suim-
tu, tai ir tai nedidelė bausmė

(išimant, žinoma, sunkiai nusi-
dėjusi politikoje). Einant gi-
su konsulo paliudijimu žmo-
gus atkreipja į save valdžios
akį jau iš-pat Amerikos ir
tuomet butinai turi mokėti
už pasportą — skaitant po 15
rb. už kiekvieną pusmetį.

Sis mūsų vientučiamas bu-
tinai reikalingas žinoti.

Skruzdė

Da prie mokyklų klausimo.

Mokyklų klausimas jau su-
judino žmones. Matyt tas, iš
dalies, užinteresavo mūsų vi-
suomenę. Jau net paduodamas
(„V. I.“ 16 N.) trumpas pro-
grammas mokyklas. Bet ne-
truksta ir priešininkų — „Te-
vynėje“ 16 N. randame, p. J.
S. V. straipsnyje „Prie lietu-
viškų mokyklų klausimo“ stai-
kā: „Čia suvienyju vieną ir
kitą to laikraščio („V. L.“)
bendradarbių išsitarimus, ir jų
proteguojamas mokyklas pa-
vadinu vakarinėmis mokyklo-
mis, nes ir vienas ir kitas ma-
no, kad suaugusiemis „darbi-
ninkams“ mokyklas reikalin-
gos, ir, kad tik angliškos kal-
bos (mano pabrukta, K. J. V.)
mokinimasis yra apšvietta ir
mokslas (mano pabrukta, K.
J. V.).

Nezinau iš kur „Tevynės“
bendradarbis tą išskaitė, — buk-
rašta buvę, kad tik angliška
kalba yra mokslu. Kiek bt-
vo tas klausimas aiškinamas ir
rišamas, niekur nebuvo minė-
ta, kad tik angliškai kalbant
išguldinės. Atpenč buvo ma-
noma, kad angliškai kalbant
skirti tiek vietas, ant kiek ji
bus reikalinga. Kitus gi daly-
kus išguldinėti lietuvių kalbo-
je, kaip va: istorija, geografi-
ja ir tt. Abelmai moksleivius
supažindinti su pradiniais
mokslais, bet tie išguldinėj-
mai turi but lietuviškoje kal-
boje. Žinoma, ne viskas bus
galimo išguldineti, nes mēs ne
turime da moksliskų knygų
lietuviškoje kalboje. Tokiu bu-
du mēs norėdami išslavinti
pažinodami vien lietuvišką
kalbą, negalėsime to atsiekti,
nes truksta rankvedžių ir šiaip
moksliskų knygų.

Tokia mokykla nėra panaš-
i į steigiamas mokslas tik pra-
silavinimui angliškos kalbos:
ji turi but kaip liaudies uni-
versitetas, — skleidimui kuo-
plačiausiu keliu elementari-
kojo apšvietimo tarp lietuviu.
Sapienti sat!

K. J. Virsnis

Prie ateinančio TMD. susivažiavimo. (Užbaiga.)

Jeigu mūsų Draugijai lin-
kiama tokios tvarkos, kokia
pasidare virš minėtose organi-
zacijose, įvedus ten visuotiną
jį balsavimą, tai labai žemai-
ačiu... nes kiekvienas, kas
tik turi akis, mato, kad tos
draugijos, po įvedimui to nau-
jo „pirmeiviško“ budo, grei-
čiaus gali buti pavyzdžiu be-
tvarkės ir vidurinės suirntės,
negu pavyzdžiu tvarkos. Pas-
taruoju du metu ypač aiškiai
mums parodė visus vaisius vi-
suotinojo balsavimo, įsodinto
mūsų lietuviškon dirvon. Jei-
gi statytu už pavyzdži SLA,
tai jau vardan teisybės reik-
paminėti, jog jame jau du me-
tu, kaip balsuoja vos trečia
dalies visų sąnarių, o likusie-
— apie du trečdaliu tą nauja
budą arba boikotuoja, arba
visai nenori kištis į visai ne-
deras intrigas, kokiomis, lyg-
šašais, apsipylė toji mūsų di-
džiausia tautiška organizacija.

Todėl, nors visuotinas bal-
savimas išrodo praktišku ir
gražum dalyku teorijoje, vie-
nok praktikoje išdavė visai
priešingus vairius; o pagal vai-
sius, ne pagal žodžius, mēs ga-
lime spręsti ir apie tos naujos
sistemos naudingumą. Jeigu
visuotino balsavimo bandymai
Susivienijime ir L. Soc. Są-
jungoj butų atnešę gerus vai-
sius ir pasirodė tikrai nadin-
gais toms organizacijoms, tada
beabejones ir TMD. galėtų
kibeti prie to naujo budo. Ka-
dangi vienok šiandien matome,
jog tose dviejose organizacijose
se vaisingai visuotinojo balsavi-
mo yra visai apverktini, tai
mūsų nuomone, TMD. butų
visai neatstargi (nepasakin-
jau stipriau), kišdama nagus
i tą pačią ugnį, kurioje apde-
gė SLA.

Su visuotinu balsavimu, mat,
yra toks dalykas, kad jis gal-
ir galėtų buti pasekmingu
vaistu visuomeniškose ligose,
bet kartu su tuom jis yra labai
pavojingu įnagiu. Jis turėtų
buti vartojamas labai atsar-
gai ir išmintingai, jeigu nuo
jo laukiamas gerų pasekmų;
blogose-gi salygose jis tam-
stačiai mirtinu nuodu, vietoj
buti gyduole. Taip, paveiz-
dan, britva (skustuvas) išmin-
tingo vyro atsargoje rankoje
puikiai atlieka savo užduotį,
nepalytėdama odos. Toji pat
britva rankose vaiko arba
bezžionės yra pavojingiausiai,
mirtį nešančiu frankiu. Tas pats
ir su visuotinu balsavimu. Kad

visuotinas balsavimas butų pa-
sekmingu, reik butinai kelių
išlygų: kad visuomenė, daly-
vaujanti tuo balsavimucese
butų tobula, apšiesta ir pati
uz save protaujanti; kad toji
visuomenė butų gerai apsipa-
zinus ne tik su organizacijos
jų balsavimą, tai labai žemai-
ačiu... nes kiekvienas, kas
tik turi akis, mato, kad tos
draugijos, po įvedimui to nau-
jo „pirmeiviško“ budo, grei-
čiaus gali buti pavyzdžiu be-
tvarkės ir vidurinės suirntės,
negu pavyzdžiu tvarkos. Pas-
taruoju du metu ypač aiškiai
mums parodė visus vaisius vi-
suotinojo balsavimo, įsodinto
mūsų lietuviškon dirvon. Jei-
gi statytu už pavyzdži SLA,
tai jau vardan teisybės reik-
paminėti, jog jame jau du me-
tu, kaip balsuoja vos trečia
dalies visų sąnarių, o likusie-
— apie du trečdaliu tą nauja
budą arba boikotuoja, arba
visai nenori kištis į visai ne-
deras intrigas, kokiomis, lyg-
šašais, apsipylė toji mūsų di-
džiausia tautiška organizacija.

manome, su laiku išgi turės
susijungti į vieną, — ir čia, rasi
TMD. vel turės atlošti žymią
rolę, nes jos galutinas tikslas
— tai apšvietta plačiausiu mi-
niu, tų pačių minių, kurios
jiškodamos apšvietos, glau-
džiasi prie TMD. Ateitis
TMD, jeigu jai lemta jos su-
laukti, — tai viena plati ap-
švietimo žmonių įstaiga.

Soprantama, jog reikalų to-
kių draugijos negali vesti tie,
kurie nori pasimokinti, tai yra
plati minia, priklausanti prie
tos įstaigos. Reikalai apšvie-
tos turi but pavesti ypatoms
ne pusiai išlavintomis, ne ypatoms
„susipratusioms“, nes to
dar maža: apšvietos reikalai
yra gal sunkiausiai iš visų
tautos reikalų, todėl ir spren-
dimas apie juos gali but pa-
vestu tik ypatoms augščiausio
intelektuališko išsvystymo; ir
juo tos ypatos bus ant augš-
tesnio laipsnio, juo sprendi-
mai jų bus teisingesni. Niekur
pasauliye neraišime draugijos,
kur butų reikalaujama, kad
kas svarstyti apie tą, ko jis
nesupranta. Toks apsireiški-
mas tik pas mus gali rasti
vieta. Daleiskim, kai kurie
nesenai užsimanė leisti per vi-
suotinajį balsavimą — klausia-
ma: ar leisti visus, ar tik dalis
Kudirkos raštų ir patis nu-
sprendė, kad visus Kudirkos
raštus leisti — tai bereikalin-
gas ir visai nenaudingas dar-
bas. Mēs negalime pertikrin-
ti ir išaiškinti dalykų tam, kas,
išrodo, neturi nei elementariš-
ko apie juos supratimo, todėl
šiuom kartu nei nemanome
aiškinti naudingumo pilnos
laidos Kudirkos raštų. Mēs
galime pasakyti, jog tikrai
moksliskai, ar bent ikiolai
— apšvietos įstaiga. Todėl
ir reikalai joje tankiausiai yra
tos pačios rūšies. Kiek vienas,
kuris tikisi gražios TMD. ate-
ties, tikisi podraug, jog jos
veiklumas neapsistos vientik-
leidimu knygų, nors ir moks-
liškų. TMD. siekis — apšvie-
ta žmonių plačioje šio žodžio
brasmėje, todėl ji apima ap-
švietą visuose jos apsireiški-
muose. Pavyzdin, šiandien
taip karštai svarstomas klausia-
mas įkurimo lietuviškų mo-
kyklų, kaip pradiniu taip ir
tekniškų, ar greičiau ar pas-
kiau turės atsiremti į TMD., ir
mums išrodo, jog tik panaši
įstaiga, su laiku sustiprėjusi,
Centro Valdyba klysta, kad
visos kuopos klysta, apart tik
jų kelių ypatų ir todėl reik-
vių kelių ypatų ir apšvietimo
rankose vaiko arba
bežionės yra pavojingiausiai,
mirtį nešančiu frankiu. Tas pats
išišaukė savo biurus New York-
ke, kur yra taipgi biuras visos
Amerikos rusiškų šnipų virši-
ninko.

„Aš turėjau New Yorke
vienu ypatingą šnipą sekoti
paskui tulį įžymesnį revoliu-
cijonierių, kuris buvo nužvel-
giamas gabemime iš Šiaurinės
Amerikos į Rusiją ginklų.
Mano šnipui nepasiškė pali-
perti laiškų nešiotojų ir gauti
sekamojo revoliucionieriaus
korespondenciją, todėl jis nu-
sandė paprastus plėšikus
(„bonus“), kurie vieną naktį
išplėše į nužiurėtojo žmogaus
butą, jį pati užmušė, o jo po-
pieras išnešus surasta buvo
mums labai reikalingi revoli-
ucionierių dokumentai. Nors
oficialiai pagalios šnipams
nėra valdžios leista žmogžudys-
tę papildyti, bet yra dar nera-
šyti įstatymai, kurie panašių
užmušinėjimų nevien nebau-
džia, bet dar pagiria. Todėl
ir mano minėtasis šnipas, už
toki paglemžimą dokumentų,
lešiavus žmogaus gyvybę, bu-
vo apdovanotas 500 dol. Ve-
liaus jis tapo pakeltas į slaptų
Rusijos agentų vyresnijų ir ga-
vo vietą Chicagoje, kaip prie-
da už gerai atliktą darbą.

„Rusijos valdžia užlaiko
Šiaurės Amerikoje apie 200
šnipų. Iš to skaičiaus 60 turi
jsikurę savo biurus New York-
ke, kur yra taipgi biuras visos
Amerikos rusiškų šnipų virši-
ninko.

„Vienatinis Rusijos užsie-
nių diplomatas neturi su slapt-

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvniku“
Published every Wednesday
Brooklyn, New York.
Yearly subscription rates:
In the United States and
Canada \$2.00
To Foreign Countries \$2.50
Advertising rates on applica-
tion.
Address all communications
to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
120-124 Grand st.
Brooklyn, N. Y.

taja policija susinešim — tai rusų ambasadorius Vašington. Jis užimdamas savo vietą išskyko atsisakė turėti su šnipais oficijališkus santykius, bet yra atsitikimai, kuomet valdžios šnipai kreipjasi prie jo talkos — tokie atsitikimai, kaip va buvo su Maksimo Gorkio apsilankymu Amerikoje. Jūs gal žinote, kaip greitai Gorkis buvo apšmeižtas vos tik jam pribuvus į New Yorką? Taigi. Bet tas Gorkio atvažiavimas Rusijos šnipams lešiavo \$20.000...

Ivan Narodnyj iš paskutinių ex-šnipo žodžių labai nusistebėjo ir perklausė, argi tai ištikro buvo šnipų darbas su tuo triukšminguoju Gorkio incidentu. Rozenbergas atsakė:

„Aš jus visu kuomi šventu užtikrinu. Tarpe New Yorko ir Petrapilės agentų per mano rankas perėjo visi susirašinėjimai. Petrapileje buvo užmegastas suokalbis užsiundi Amerikos visuomenę ant Gorkio. Mės jam patiesėm spastus, ir Gorkis, nežinodamas New Yorko draugijinių santykių, ir įspainiojo. Kuomet didis rusų rašytojas rengėsi iš Berlino važiuot į New Yorką, tai mano pagelbininkas prikalbino poną Andrievną drauge važiuoti, nes ji išpradžių nenorėjo. Pagalios ji sutiko ir išvažiavo po vardu ponios Gorkij, tai yra rašytojo žmonos. Paskui — jūs jau lengvai dasiprotėjate, ką mės padarėm New Yorke, ir pameinate, kas atsiko, kada visu menė dažnojo, jog Gorkio draugė yra ne jo žmona....“

Toliaus Ivan Narodnyj užklausės, ar tiesa, kad Rusijos šnipai pavagia, nuodija ir užmušinėja savo aukas. Rozenbergas atsakė, tvirtinančiai.

„Tas yra tiesa, nors, kaip sakiau, vyriausybė šnipų prie tokų priemonių neverčia ir ant rašto tas yra net draudžiamas. Bėgyje mano penkių metų buvimo užsienyje, beve dant kontrolę ant tu išeivią, kurie daug mums ergelio darė budami už Rusijos rubėzių, trylika asmenų buvo pavogta, 23 nunuodyt i 56 slaptai užmušti. Kiekvienam karte tokis galvažudis gauna dovanų nuo \$500 iki \$1,000. Rusijos valdžia už panašios rūšies darbus kasmet išmoka šni pams iš savo išdo 300,000 dol.

„Sventikas Gaponas, kada gyveno Londone, Paryžiuje ir Šveicarijoje, padarė mums tiek iškaščių, kiek dar nei ant vieno mūsų sekamųjų nebuvo išdėta. Nuolatos ji turėjo sekti tris mūsų gabiaus ir brangiausi šnipai, kartais reikiėjo parsitrukinti dar ir moteris šnipus. Po užmušimo Gaponas buvo išdalinta tarp šnipų dovanomis 20,000 dol. Ji užmušė ne revoliucionieriai, bet slaptosios policijos agentai, lygiai kaip iš jų rankos krito Hercensteinas, Jolosas ir Margolinas.

„Užsienių šnipų tarpe yra 87 moteris ir iš to skaičiaus 18 gyvena New Yorke.

„Siurpuliai mane nukrato, kada aš pamislinu apie tas būsius piktadėjistes, kurias ši valstijos išstaiga papildo. Aš esu dabar laimingas, kad nuo

jos atsitrukiau, bet aš kenčiu už tą, ką esmu padaręs. Aš pats ypatiškai negavau dovanų už nužudyti ar nunuodijimą nužvelgtujų maištininkų, bet aš viskai apie tas nedorybes patyriau ir žinau tuos žmones, kurie tą darė ir daro. Tai baisus dalykas!....“

Kurpė

Febrė mylejo Pilypą Lazuriną...

Labai atstu vienas nuo kito gyvendami negalejo susieiti. Pilypas ilgejosi Febrės ir kas naktį sapnuodavo apie ją.... Kada gaudavo jis nuo jos laišką šokinėdavo iš džiaugsmo augštyn ir šviliuodamas purtē savo juodus garbiniuotus plaukus....

Febrė — tai buvo mergina, kuri stengesi antsyk, kiekviename jaunikaičiui patikti. Iki vaikinas jos nemylėdavo, ji visokiai budais stengesi ji prie savęs pritrunkti; kuomet parodė meilę, — ji pradejo didžiuoties taip, kad jai rodėsi, jog nėra jai lygaus pasaulio. Ir taip ji mūsų pyleje turėjo trisdešimt du mylių ir kitur tris.... Su vienais šnekėdama ji parodyda vo meiles nusišypsojimus ir ir pasidžiavimui minavado tolymosius.

Vieną syki aš pavogiau nuo jos laišką, rašytą Pilypo Lazurino, ir nuėmiau kopija, kuri ve kaip skamba:

„Širdies mano dievaitė! Nors gyvenu tarp tukstančių gražiausio jaunimo ypatų, bet esu viena... Nuliudamas mane kankina, pasaulis, nors gražus, tečiaus be Jūs juodas ir negyvas....

Atjausk, atjausk ir buk atvira!...

Budamas toli siunčiu Jums milijoną bučkių ir pats lieku nuliudęs....

Tavo Pilypas.”

Febrė (aš pirmiau tą patemijau) gavusi tą laišką labai džiaugėsi; jai rodės, kad ji gyvena laimingoję pasaulėje... Pasiėmė albumą ir paziūrėjusi į Pilypo paveikslą, linksmai nusišypsojo. Paskui pabučiavo ir tarė:

— Mylimasis! Priglausk mane prie savo krutinės!...

— Myliu Jus amžinai!... — sukušdėjo Pilypo lupos paveikslė.

Febrė jautėsi laiminga....

— Mama, mama!

— Ką? — atsiliepė šeimininkė.

— Rašysiu, kad Pilypas atvažiuotų.

— Žnokies sau.

Pasoko iš džiaugsmo Febrė ir pasiėmusi popierius, nuputė negyvą musę, ir pradėjo išskaitomą daugybę. Suriausiu tarė į motiną:

— Tai Pilypas, kad ras!...

— Gana jau tu, karštule!

— E, mama! Kad prirašiau, tai prirašiau...

— Nagi perskaityk!

— Negaliu, negaliu!...

— Ar raše, kad atvažiuotų?

— O kaip gi!...

Užlipino konvertą ir nunešusi į dežutę įmetė. Parėjusi tarė:

— Dabar jau lauksiu.

— Kaži, ar jis klausys.

— Jau aš jį žinau...

Šeimininkė suko apie in-

dus ir manė apie prakilnį Febrės meilę. Paskui ji susi-

juokė ir prabilo:

— Su vyrais reik but at-ar-

gai... Žinai, jie tuoja...

— O, mama, Pilypas man

už visus. Aš nežinau ką jam...

— Nu, nu. Kad tik nepri-

sieity griaudinties.

— Visai nemanau apie tai...

Gavęs laišką Pilypas metė

viską, movė ant stoties ir at-

sidure pas Febrę. Atvažiavę

i tą pyle apsistojo pas draugą

ir paraše pušaškį, kuriame

apreiškė, kad vakare apsilan-

kys.

— Mama, mama!

— Ką?

— Jau Pilypas čia?

— Gana, jau tu gana...

Prausėsi, šukavosi ir tryne-

žaudus su skurliu, kad tik

grazeles atrodyt; to neužteko:

nusipirkо dažų ir atsistojusi

prieš veidrodį gleizojo veido

duobes.

Pradėjo temti....

— Jau gal ateina....

— Tik tu nesikaršiuok!

— E jau, mama, lyg nelai-

kas....

— Na, na. Nesakysiu nie-

ko....

Nutilo.

Febrė priėjo prie lango ir

pro skroblo šakas ziurejo į

gatvę. Gatvė buvo apšiesta

balta, sidabrine elektros švie-

sa. Žmonės vaikščiojo šian ir

ten, bet Pilypas nepasirodė.

Febrė nusimine...

— Gal neateis...

— Tai juokčiaus — tarė

motina.

Bešnekant pabarškino į du-

ris...

— Malonėkit jeiti!

— Sveiki, gyvi!

— Gyvi, krutame — atsakė

Febrė.

Pilypas apsižvalgė ir storu

balsu prabilo:

— Tai taip sakysam — at-

važiavau.

— O kelionė kaip?

— Tai taip sakysam — lai-

mingai.

— Malonėkite sėsti.

— Ačiu!

Tuojaus Pilypas atsisėdo

palei Febrė ir iš kišenės iš-

ėmė šukas graibstę savo išsi-

draikiusius plaukus. Febrė

žinréjo jam į akis su paslap-

tnga, viliojančia šypsą ir ta-

re:

— Labai pasiilgau jūs.

— Mat yra pasalyje ypatą,

kuri ir manęs ilgisi. Labai,

taip sakysam, tą branginu.

Jis perdėjo ranką jai per-

petį ir glaudėsi vis artyn....

Febrė jautė jausmingą muši-

mąjo krutinės ir ji sėdėjo ra-

miai...

— Tai kaip gyvenimas? —

sušneko Pilypas žiurėdamas į

šeimininkus.

— Tai viskas taip sau, po-

senovei....

— Vargas, taip sakysam.

— Nuo jo išstrukt negalima.

— Galima, bet taip saky-

sam, sunku.

Šeimininkai buvo žmonės

vidutiniški ir visame turintie-

malonų mandagumą. Jie ne-

norėdami užkenkti juodvieju pasikalbėjimui apie meilę, išėjo į savo miegamajį kamburį. Meiločiai liko vieni....

— Na, gal man bučki!

— Be jo galima apseit...

— O!

— Šnekėkime taip sau ką.

— Aš noriu atvirumo....

— Mano širdis atvira jums...

Pilypas nutilo ir spaude

Febrę prie savęs. Čia jo karštis

viršijo išmintį; upas jį paskan-

dino gieduliuose.... Negale-

damas atsilaikyti jis sukušė-

Aireje. Tą dieną policija norėjo sulaikyti darbininkų procesijas, o kaištės eje demonstrantai atsakė keletu švilių ir davė proga policijai palisti ugnį į nekaltus žmones. Krato negyvai 12 žmonių, o daugiau 100 pažeistų. Tas papeiktinės policijos pasielgiuas dabar sukelė jau ir vienuomenę Šomis dienomis Darbo Federacijai iššukė 48 valandų visuotiną streiką ir pametė darbą suviršum 200.000 žmonių. Iš tos priežasties areštuoja net 600. Taipgi padaryta krata viename name, kur buvo buvę alygmenės išėjė iš Rusijos teroristai. Čia taipgi suimta 17 ašmenų.

¶ Rusijos valstybės taryba padavė dumon įtėsimą sumazinti skaičių viešų švenčių, nuo devyniasdeimtis vienos iki šešiasdeimtis trijų, imant ir nedėdinius. Daugumas švenčių atnešas Rusijai kasmetai į du bilionų rub. nuostolio

¶ Ant rubežiaus tarp Austrijos ir Rusijos suimta griztančia iš Šveicarijos į Rusiją tula Suchoževską, tarp kurios daiktą rasta didelė skrynia dinamito. Suimtoji, kurią buvo beišduoda Rusijai, sakėsi esanti grapienė Suchoževską, buvusio dėmos atstovo žmona. Ji pasišventusi revolucijai, ir savo partijos siuntinėjama dažnai sukeliaujanti į Monachiumą. Paryžių ir Genevą. Viliaus ją vienok paleido, nes daktarai išrado, kad jos protas biski susitramdės.

¶ Galicijoje, Tarnopoliaus kriminalizmo teisme buvo naudinėta triukšminga byla apie pavogimą žydelkaitės iš Zbarasko ir išvezimą iš Krakuvos felicjanų vienuolynan. Ant kaltininkų suolo sedėjo keletas valstiečių, kurie tą visą darbą atliko. Išsiaiškino, kad tamšus žmonelai tai dare su tikru persitirkimu, jog tas yra dėl labo žydelkaitės dušios, be to jiems vienuolės apdengė atvežimo Krakuvos lėšas. Teismas pasmerkė valstiečiams po 14 parų atsedet, o vienuolyno nenubaudė už suokalbių.

¶ Rytinėje Afrikoje januaro keleto metų išplėtojosi labai įdomi liga — nemigos. Jos ištiktas žmogus visai negali užmigti, nors visuomet išrodo miego apimtis, ir jaučia lengvus, bet niekados nepaliau jančius skaudėjimus kune. Taip sergantie kankinasi nuo 1 iki 3 metų, iki ant galo pavirsta į gyvą škelę ir numiršta. Kankynės taip didelės, kad daugelis išeina iš proto. Iš 300.000 gyventojų Viktorija Nyanza pakraščiai jau 200.000 šita epidemija nušlavusi iš šio pasaulio bėgyje keleto metų. Dabar sergą apie 20.000 žmonių — visokio amžiaus ir net kudikiai. Ligos sulaikymas tuomi apsiunkina, tad ją išnešioja žinomas musės „te-tse“, kurių milijonai kilia iš Ugando pelkių, ezerų ir upių. Paskutiniu laiku keturios valstybės ėmėsi prie dailo: Anglija, Francija, Belgija ir Vokietija. Nusiuosta 7 daktarai iš Europos, bet jie da nesurado jokių vaistų tai ligai. Viskas ką jie pataria, tai pirkia

ožių mėsa ir maitinti perkarusius ligonių. Kadangi tam reikia daug pinigų, todėl dabar esas atvertas tam tikras tarptautiskas aukų fondas.

iš New Yorko, išvėž Pietų Francijon 3.000 amerikon škų šilkabalių, kurių veislė sumaišys su tėnykščiu. Ant juo riu tas kirmėlaitės maitinė silkmedžio lapais.

Idomus vekselis. Cincinnati priemiestyje prilygs Welsh turi ant rankų šokio turinio vekselį: „Tri-dešimt metų praleidus nuo gruodžio 16, 1879 m., aš prižadu Jurgui Welsh, pačiam asmeniškai, atlyginti skolos 25 centus, supriaugusia iš 100% palukanu.“ Pasirašo C. Švarc. Ta vekselį Švarcas išdavė Welshui juokomis, kada abudu buvo tik prasti sakrovės patarnautojai. Dabar abudu turi savo biznus iš baigianties vekselio terminui Welsh nuo savoskolininko turi gaut 25 centus arba \$7.25 supalukanomis. Bet jeigu nuošimčius skaityti augščiausia Amerikos vertėivų ratas, tai turi gaut \$265.435 756. Tokios sumos Welshas ir žada pajieškti.

Subačius. (Aukmergės ap.) *Sargybiniai da viespatauja.* Saulei užsileidus vieną vakarą užsvilko į Žviliunų kaimą du girti sargybiniai, kurių varė arestantai, koki ten arkliavagis iš Kupiškio į Raguvą. Mat besivoliandomi per rausus sulanėjieną, todėl jau pereitais metais padariusi planus nužudyti tris gabeninius italių šnipus — Petrosini, Longabarį ir Dantonio. Petrosini, ką ipaužinome, kritė tų mitrių nevydon auka — jis nušovė parvažiavus savo giuntinę, Palermą, rinkti žinias apie tulūnužiūrėtus italus. Dabar ka leina esant nudeti Dantonio.

Užmušimai ant geležkelii. Tarpvalstybine Vaibos Komisija atspausdino savo raportą „pie uelaimingus aitsitimus ant geležkelii“. Pabagoje pereitų metų trijų menei siųlaikin ant visos Amerikos geležkelii suvažinėta negyvai 184 keleiviai ir 2 924 sužeista. Imant drauge pėčius geležkelii darbininkus ir keleiviaus patekusių portais išlipant ir ilipant, pražuvė 798 gyvastis, o 18,846 gavo užeidimus. Sulyginus suprimitinių metų tuo laiku nelaimingų aitsitikimų buvo vienokis mažiau ant 2,814. Viso buvo 1,373 susimūšimų traukiniai, 1,311 iššokinėti iš relių ir padažyta nuostolio ant \$1,940,133.

Politikierių smegenis. Amerikos Filosofų Draugystės susirinkime, Philadelphijoje, buvo įdomi paroda. Prof. B. Wilder rodė baltujį ir juodveidžių galvos smegenis, ir iš padarytų sulyginimų prirode, kad abejos vienodai susiformuoja. Paskui jis sulyginis smegenis negro kiemsargio ir New Yorko politikieriaus. Šio paskutiniojo smegenis esą prastesnės už negro. Ir abei na politikierių smegenis esą visai mazos (Teatkrepie ant šito atydą, kurie pavyzdžia politikieriams). Filosofų susirinkimas apgailėstavo, kad negalima esą gauti smegenų išaugstai mokytu ir normališkų galvų. Dr. Keen patarė sios draugystės sąnams, kad jei mirdami užrašytų savo smegenis mokslo reikalams.

Silkabalių emigracija. Tulas šilkų pramoninkas J. Emery sumanė užveissti naują puderme šilką audžiančią valabalių kirmėlaitę, kurios pagal jo apkovimą pagamintą daug geresnį šilką, negu dabar išvežamos iš Kinų. Tam tikslui jis pereitą savaitę, ant laivo Mauretania išplaukiančio

rankas didelių kompanijų ir monopolistų, Cincinnati, O. įsi kurė tam tikra progresistų komisija — „The Joseph Fels Fund of America“, nuo vardo Juozo Fels, kurs dabar gyvena Londone, Anglijoje, ir kuris į šią fondą paaukavo \$25.000 bei po tiek prižadėjo aukuoti kas metas per penkerius sekančius metus. Sita komisija darbuosis sulyg L. Tolstojo ir H. George programos,

beduoti pieno. Magistratas pasmerkė poną Ober 10 dienų kalėjimo ir užmokėti \$5 bausmės, kad neturėjo raganystės laisnio.

Išsprudo ežeras. Silver Lake, Ind. praplyšo žemė ir išsiliejęs požeminis vanduo, padarė nuo šimto sieksnių diendum ir 20 pėdų gilumo ežera. Vandenyje pilna ēsa beakiu zuvų.

Kova už pančekas. 50.000 darbininių mezgimo fabrikuose Philadelphijoje, buvo nusiuntė savo delegaciją Vašingtonan, su reikalavimais neviens nemažint, bet da 25% pakelti mūto ant yvairių mezginių.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

Brooklyn, N. Y.

(Nuo mūsų korespondento).

Vietinių draugystių jungtinių trius cionai apvaikščiojome gegužinę. 4 d. gegužės (utarninko vakare) buvo prakalbos. Kalėjome pp. J. Šaltis, J. Šukys (vietiniai oratoriai) ir P. Dubickas iš Philadelphijos. Kalbų turinys nebuvo ivairus, bet visgi išpuodingas.

Pasmerkė socijalistų redaktorių. Fort Scott, Kan. federališkas teismas rado kalbu redaktorių socijalistų laikraščio „Appeal to Reason“ p. F. Warren apšmeižime buvusio Kentucky gubernatoriaus Taylor. Šis paskutinis buvo pabėgęs iš savo valstijos, nes ant jo puolė nuožiura, buk jis nužudės savo politiška priešgub. Goebel. P. Warren buvo apskelbęs laikraštyj didelę pūningę dovaną, kas sugaus Taylor. Valdžia prie redaktoriaus prikibo, ir netik paliove persekiuoja Taylor, bet dar jis pastatė liudininku prieš socijalistų laikraščių.

Kova su krakodiliais. Floridaje perleista įstatymai leidziantie užmušinti krakodilius, kurie paskutiniu laiku labai daugelį sunaikino farmeriams kiaulių, iššokdami iš Ocklawaha upės.

Perdaug angliai. Wilkes Barre, Pa. užsidarė Stockton anglų kasyklas ir prašal no iš darbo 800 žmonių. Kompanija ketanti da ir dangiau ka skylų uždaryti, ne perdaug esą priimta angliai.

Santaikos kongresas. Chicagoje atsibuvo 2-ras Taučiškės Santaikos Kongresas. Dalyvavo tame apie 1500 delegatų abiejų lyčių, jų skaičiuje ir svetimų viešpatyčių ambasadoriai. Priimtoje rezoliuacijoje kongresas pabrežia reikalavimus į mūsų valdžią — susiartinti su svetimais kraštais ir kaip galint vengti karos. Buvo įnesta radikališka rezoliucija iš socijalistų pusės, bet didžuma jai nepritarė.

Atsiminė 16 šimtmeti. Butler, Pa. magistratas zino, kaip pasielgti su raganomis. Pries jį atejo dvimoteris. Julie Kroner apskundė kaimynką Laupaule Ober, kad ši jėjusi į tvartą ir apiburusi karvę. Pasekmės tuoji pasirodė, nes kaičių emusi spardyties ir ne-

Tarpuse kalbų p-lė O. Ribiškiutė deklamavo „Pirma Gegužės“ ir D. Paškevičius „Sode vakars“. Taipgi vietinis p. Bukšnaičio choras dailiai sudainavo Marselietę ir „Lietuva, tėvynė mūsų“, o New Yorkiečių regis, vyru kvartetas: „Drasis, draugai, nebijočių“, „Užtraukim nauja giesmę, broliai“ ir „Tarp keturių sienų“.

Po prakalbų susirinkimas priėmė sekančią rezoliuciją:

Mes, Brooklyno lietuvių darbininkai, apvaikščiodami visasvietinę darbininkų šventę Pirmąjį Gegužęs, apkalbėjome priežastis skurdaus darbininkų padėjimo ir priėj prie to, jog šiandieninio surėdymo vaisiai yra ištvirkimas, girtuoklytė, vagystė, žmogžudystė, tamšybė ir beprotystė.

Nuolatos patirdami pakmes šio surėdymo ir atjaudžiami smugius taikomus tik į darbininkų luomą, pratalinimui jų statome šiuos reikalavimus:

- 1) Kad visiems darbininkams, nežiurint profesiją, nei pramonės šaką, kaip vyrams tarp ir moterims, butų sulygintas užmokestis už lygius darbo valandas.
- 2) Kad ištatyti uždrausta pramonėje ar pirklytėje darbininkus prie darbo užlaikyti ilgiau negu 8 valandas.
- 3) Kad kudikių auklėjimui ir mokinimui lėšos butų iš valstijos išdo imamos.
- 4) Kad daktarai ir vaistinės butų valstijos lėšomis užlaikomi.
- 5) Kad darbininkų organizacijų demonstracijos butų piliuosuotos nuo policijos provokacijų ir priežiuros.
- 6) Kad Jungtiniai Valstybių valdžia pertrauktų draugiškus ryšius su despoliškų šalių valdžiomis linkui išdavinejimo politiškų veikėjų.

Šie augščiai pažymeti reikalavimai yra kreipiami į šios šalies valdžią.

Philadelphia, Pa.

(Nuo mūsų korespondento).

Paskutiniu laiku vietiniai lietuvių subrudo rengėteatrus. Taip, ant 14 d. gegužės rengiamas dr. stės Šv. Kazimiero „Kova ties Zalgiriu“. Vaidinta bus Lietuvių Muzikališkoje Svetainėje, Richmondo dalyje. Lietuvių Laišvės Klubas stato „Živilę“, istorišką 5 aktų tragediją, 24 d. gegužės Blaney teatre, ant Arch ir 6 gatvės. Šiam lošime dalyvaujant nemažai aktorų škų spėkų, todėl lietuvių turės progą pamatyti savo prabocijų darbus.

Ant 30 d. balandžio turėjo but sološta teatrās „Nutruko“, bet lošėjai, tur-but, pabijojo nuostolių, kokie gali but, ne rengė teatro, o tik parengė ant tos dienos paprastą balių.

¶ Kazi-kas tai iš musiškių, bežiurinėdam dienraštyje „The North American“ i susižiedusių Philadelphiečių rubriką, užtiko tarp kitų pranešimų, jog išdnota apivedimo laikinas Juozui Baltrušaičiui (dabartiniam „Kovos“ redaktoriui) su daktare Johanna T. Želviene iš Plymoutho, kuri

dar nesenai gavo persiskyrimą su savo pirmuoju vyru, Ni-kodemu Želviu. Magistratas McLeary duosias šliubą.

Tev. Myl. Dr-tes reikaluoose.

Chicago, III. 28 TMD. kuopa savo susirinkime 28 d. balandžio nutarėm paduoti sekančius patarimus: 1) Išskirti 10% nejudinamojo (geležinio) kapitalo. 2) Selpti raštininkus ne priverstinai, bet pagal sąnarių norą. 3) Literaturos komitetas turi buiti nuo Tėv. Myl. Draugystės. 4) Kad raštai butų priimami pagal nusprendimą Lit. Kom. 5) Kad visi reikalai, k. t. rinkimas Centro viršininkų ir t. atsibutų per delegatus susivaziavime, o ne visuomenišku balsavimu. 6) Kad susivaziavimas nutartų sekančiu rudeniu parengti kokį nors apvaikščiojimą, kokio raštininko vardu. Taipgi perstatom jubiliatą kun. Al. Dambrauskį — Jakštą. 7) Kad Centro išdininkas padidintų kauciją iki 4.000 dol. 8) Kad prie Draugystės įstatų butų pridėta trumpa istorija TMD. 9) Kad išleidžiami Dr. V. Kudirkos raštai butų illiustruoti. 10) Nominuojam i centro valdybą sekančius kandidatus: pirmininku B. K. Balevičiu, jo padėjėjų A. B. Strimaiti (abu vienbalsiai); raštininku A Ramanauckas 2 bal., Graicius stud. Valp. Univ. 12 bal. 11) Nominuojam i centro valdybą sekančius kandidatus: pirmininku B. K. Balevičiu, jo padėjėjų A. B. Strimaiti (abu vienbalsiai); raštininku A Ramanauckas 2 bal., Graicius stud. Valp. Univ. 12 bal. Naujokas 3 bal. Literaturos komitetan: Dr. Rutkauskas, Ilgaudas, Jokubinas — visi vienbalsiai. 11) Vieton įdavimo delegatams susivaziavimai viršinėti nutarimai pasiūsti per laišką.

Kuopos rašt.

Adomas Zalatoris.

Nauji prisirašė:

Throop, Pa. kp. 35: Viliauskas T., Gricius P.

Norwood, Mass. kp. 36: Zaranka A., Rutkauskas J., Didžbalis J., Grigas K.

Coal Centre, Pa. kp. 39: Cipliauskas J., Liutkus J., Kaledinkas A., Tilatauskas.

Los Angeles, Cal. kp. 48: Gutaukas A., Jakštis J.

Laconia, N. H. Stepanavičius K.

Lewiston, Me. kp. 34: Bartatis P., Petrus J.

Montreal, Can. kp. 38: Opanavičius V., Maksvitis V.

Steatle, Wash. kp. 46: Dvariskis S. Ulksis T.

Springfield, Ill. kp. 49 (nauja): Gnuolis K., Ukelis A., Grabauskas V., Brazys A., Raugelis J., Bučius J., Titiška K., Petrošaukas J.

TMD. rašt.

A. Ramanauckas.

Szis-tas.

Kiniecių papročiai.

Anglijos konsulas Kinuose, p. H. A. Little paduoda akyvas žinias apie kiniecių gyvenimą, iš miesto Ichang.

Žemė visa priklauso didžturiams, kurie ją nuomoja (persamdo) beturčiams. Žemdirbiai samdo žemę nuo didžturėlių pradedant nuo pusės akro iki šešių. Už vieną žemę mes akra reikia mokėti nuo 50 centų ant metų. Gerai metais nuomojotais gaus na šešis dolierius pelno nuo akro. — Mieste Ichang nėra mokslos baigusių daktarų, nei advokatų, nei veterinarianų. Tokių šundaktarių yra įdvidešimt; iš jų du ar tris uždirba nuo 20 iki 30 dol. per mėnesį o kiti nuo \$1.50 iki \$2.50 per mėnesį. Namų rendos prasimės darbininkams yra pigios pradedant nuo 25 centų ir daugiau per mėnesį. Turėlių klasė rendas moka daug brangesnes, pradedant nuo \$5 iki \$15 per mėnesį. Tokiuose namuose buna paprastai nuo 25 iki 30 kambarių.

Mėsa ir žuvis kiniečiai labai retai tevalgo; pieną, sviesią ir duoną beveik kaip ir nevalgo užtai myli ryžius, vaisius iš daržoves. Darbininkui žmonių pragyvenimas pareina nuo 50 centų iki 75 centų per mėnesį; turčiamus nuo \$5 iki \$7 mėnesiui. — Mieste Ichang nėra policijos, ugnagesių, barų daskučių, knygynų, nei jokios viešos įstaigos. — Ant upės Yang-Tse nuolat stovi išgelbėjimo laivai, kurie kas metais išgelbsti apie 1.000 žmonių. Yra tris sceniškų vaidinimų grupos, kurios moka sulėsti iki 69 trumpų dalykelių. Teatrų nėra, kuriuose butų kokie norintis perjodiški lošimai. Grupos vaikščioja po stubas išnorintiems — grįžioj sulošia. Už lošimą per kiaurą dieną grupa ima nuo \$5 iki \$7.

Taupomųjų bankų nėra. Pinigus skolina pralobėliai, kurie ima paprastai didelės palukanas — nuo 12 iki 15% per mėnesį. Yra taip gi užstatu (pawnshop) sankrovos, tos irgi ima gana didelius nuo paškolų nuošimčius, bent nuo 15% iki 20% per mėnesį.

Darbininkui nevalia turėti naminių rakandų daugiau kaip už 500 taels (apie \$200). Turčiamas nėra apribojimų; jiems vidutiniai rakandai lešiuoja nuo \$5.000 iki \$7.000. Gražiausiu papuošalu kambrių yra puiki lova. Mieste Ichang yra 20 taip vadinančių kapitalistų, kurie kiekvienas nešioja deimantus vertes nuo \$1.000 iki \$1.500. — Darbininkų drapanos, paprastai visa eile (siutas) lešiuoja nuo 50 c. iki 70 c. Pora batų 30 centų.

Liepos mėnesį mieste Ichang yra didele šventė — atsigynimas nuo kokių ten prieš keli tukstančiai metų atgal. Ta mėnesį kiekvienas gyventojas iškasa stulpą prieš savo namą, ant kurio naktį užzibina daug žvakių, kurios duoda gana gražų reginį miestui Ichang.

J. A. Stankus.

Ką reiškia tos „dangaus skydės“?

Nebešiandien astronomai suka galvas, kas yra tose dangaus skydėse, kurių gilumo jokis teleskopas negali pasiekti.

Ant taip vadinamo „Paukščių Tako“ (angliškai „Milky Way“) — Pieno Vieškelis) stovi milžiniški, juodi plotai, tarpe smulkiai išsibarščiusi žvaigždučių tie tamsus plėmai ant visko meta juodus šešelius. Mokslo vyrai statė yvairias hypotezas, visaip bandė aiškinti tas keistas aklinas padangu duobes. Regis dauguma žvaigždinių sutinka ant to, kad šie žvaigždžiai, šiapus ir anapus jų klokso dideles padangių tyrvietės (pustynės). Mokytas vyras E. E. Barnard, Yerkés observatorijoje veik jau darode, kad šitose tyrviešėse ne absoliutiška tuštuma viešpatauja, bet pripildyta debesių (nebulos) medžiagos. Tos debesijos neturi savo žvaigždžių ir nepadaro jų, bet turi vienok savo tūštenas ir tulose erdvės vietose josios mums parodo savo šešeliuotas nuogrimdas (substratum), kurios išrodo plėmais. Astronomas Lockyer, priešingai Laplasui, išvedė, kad tose debesių nėra jau nei Saulių; anot jo nebesiranda reikalo ten joms gimi. Kaip dauguma žvaigždžiai, taip ir tos debesijos susideda iš yvairių gazu, taigi jos esą ne amžinos — gimsta ir vėl dingsta. Datirta, kad parakščiai tų juodų „dangaus skylių“ arba plėmų, pamazutarpsta, kaip ir užčiuopiamas ledas.

Taigi nors da netoli astronomija įkėlė savo žingsnius į dangaus erdves, į „Dievo vals tybę“, vienok kokia gražiai dieną ji mums beabejones atidengs visatos sustatyam.

Laiškai į Redakciją.

Gerbiamas Redaktoriu!

Raskite vietą Jūsų gerblaikraštyje mano šiam trmpam p a s i e i s i n i m u i.

Tilpės „V. L.“ num. 16 p.

J. D. Kardoko rašteliis „Reikia

atsargumo rašant laiškus“ manono dygliais suremtą sielą šiek tiek suramino, kadangi pirmiaus vis maniau, jog mano buvusieji draugai (socijalistai), numylėjė tiesą ir meilę, meilę šventą, meilę kuoplačiausią, pareikalaus platesnių žinelių (nuo skundikų, t. y. „Kovos“ redakcijos to jau iš karto nesitikėjau) ir maniau, kad tuomi mano tajį nelemtai gyvenimo prietikų ištai-ys.

Aure, „Kova“ num. 18t-amis „V. L.“ straipsniuką per-

spauzdino su paslepę džiaugamu, prikastu pasigérējimu bei

lyg kokiui abejojimu (mat nu-

duoda, buk nieko apie tai ne-

žinti) ir galop, prikergė be

prasmį kokią tai patémymą.

Aišku, kad nori apdumti sa-

jungiečiams ir visuomenei akis

ir savo pradarbes sumesti ant

tautiečių. „V. L.“ redakcijos

ir kitų Kalba ne apie ap-

skystą Sekevičių, bet apie

kokias ten loterijas, „duobe-

tas“ savo aplinkybes ir... nie-

ko toliau negalima suprasti.

Taigi, skaityojau, gal leisi

man pačiam, kenčiančiam, tru-

putėlių papasakoti. Dalykas ta-

me:

Budamas da prie socijalistų

judėjimo metų atgal, ką tik iš

Lietuvos atvažiavęs, patekau į

Krutine ir plaucziai.

(Užbaiga.)

Darant gimnastiką, reikalinga vartoti gilus kvėpavimas per nosj. Ypatingai reikia dabo iškvėpimas, kadangi paprastai žmonės turi palinkimą laikyti plaučius pilnus oro, nė ištušinant jų kaip reik ir užtais daugelis atletų gauna dusulį arba plančių iš-skėtimą. Gimnastika, kuri reikalauja povalaus, bet stipros susitraukimo raumenų, kaip tvis kėlimas sunčių daiktų, imtynės, išdirba sunkius, letai veikančius raumenis ir apsunkina širdį, kadangi kvėpavimas laike raumenų ištempimo esti susabdytas, kada krutinė nejudė. Paprastai priežastis išskėtimo širdies yra smarkus raumenų ištempimas. Tokia gimnastika nėra niekam tinkama ir tik labai stiprus gali ją nau dot.

Kita vėlgi vienpusiška gimnastika yra tokia, kuri reikalauja ilgo ištempimo raumenų, kaip tai: važiavimas ant dviračio, išstymaisi ant vandens arba bėgiojimas. Jeigu tą vartoti su saiku, tai puiki gimnastika, bet pagundžianti peržengti saiką yra labai didelė. Iš jų bėgiemas yra geriausias, kadangi krutinė gali liuosityti judėti. Važiavant ant dviračio reikia daboti, kad kvėpavimas butų gilius ir per nosj. Ant dviračio važiuojant greičiausiai pailsta širdis, dėlto kad krutinė negauna kaip reikia judėti.

G. rausiai gimnastika yra švediška, lengva, pa- siremiant ant lengvo lavinimo rankų, kojų ir stuomens. Plaukimas yra puiki gimnastika. Apskritai, tokia gimnastika kuri reikalauja lengvo judėjimo yra geresnė už sunkią. Klimatas džiovininkams yra geriausias tas, kur buna daugiausiai saulėtų dienų. Bet da svarbjaus už klimatą yra oro tyumas. Džiova apsgerga visokiam klimate, bet augštose ir sau- sose vietose yra sveikiau. Geriaus yra persikelė iš miesto į juosius atkreipti akis, Kad teikti iš miesto į farmą tam pačiam klimate, ne- gu iš miesto į miestą ir geresniams klimatams.

Apart oro tyromo žmogus palinkęs pri- džiovos turi prižiūrėti savo maistą (dieta), da- boti, kad svarume nenupult. Gerai maitinties, bet vengti skanskonių, kurie tik sugadina vi- durius, o naudos neatneša. Ypatingai vengti alkoholio, kavos, saldumynų, taipgi gérimo daug šalto vandens su ledais. Rukymas tabako, greitas valgis, didelis nuilsimasis — visi tie dalykai susilpnina sveikatą ir jų turi vengti ypatingai tie, kurie turi palinkimą prie džio- vos.

Klimatus galima padalinti pagal augštį Marių lygmenę žemiausi, suteikia didelį oro slėgių ir reikalanja mažai krutinės darbo. Oras tyras, liuosas nuo bakterijų, labjau žadina ap- titit ir kuno funkcijas. Slpnoji puse yra taikta, kad pamariais labai vėjnotą, kas džiovininkams taip-jau nėra naudinga.

Žemose vietose iki 1200 pėdų augštiausiai vandens oras neturi žadinančios veikmės, kokia yra augštėsnių vietose. Temperaturos atmainos dieną ir naktį nėra didelės.

Vidutiniškai augstas nuo 1200 iki 3000 pėdų oras labai geras silpniems žmonėms, kurių reikalanja apetitai ir nervų sistemą pažadinti, o kurie neturi gana pajiegų augštėsnių klimatų ištūrėti. Vidutiniškas augstis yra geresnis senesniems žmonėms, kurių krutinė neturi gana judėjimo.

Augštiaus 3000 pėdų slėgimas mažesnis, oras yra retas, naktis daug šaltesnės už dienas. Tokiam ore nėra bakterijų, daugiaus kraujopareina per odos ir plaučių sudynelius. Re- testinis oras reikalanja veiklesnio krutinės ju- dėjimo. Kunas išleidžia daugiaus vandens iš šilumos, visam kune eina smarkesnės atmainos. Tokis klimatas tinka stipresniams, kurių skilvys gerai dirba, lengvai gali atpildyti kuno sunykimą. Palinkusiems prie džiovos — tokis labai geras klimatas.

Mainant klimatą reikia žiūrėti, ydant naujoje gyvenimo vietoj sanlygos butų geros. Daugelis džiovininkų geriausiai jaustasi namie, negu geresniams klimatams, kur jie negauna gero ir tinkamai pagaminto maisto.

Galima manyti, jog augštumos dėl džiovininkams giriama, kad priverčia gilių kvepuoti, plaučius labjau išsiplisti, kas padaro gresnių kraujų bėgiojimą. Tas pats vienok galėtai gali turėti ir blogą įtekimą ant ligonio, kuris smar-

kiai eina žemyn ir kaiščiuoja, kada jo kunas ir plaučiai reikalanja ramaus poilsio. Tokiam atvejui reikalingas poilsis po atviru dangumi ir pritaikymas tokio maisto, kokių ligonio viduraisi suveikia. Toks gydymas daugiau atneša naudos negu klimato permaina.

Dr. F. Matulaitis.

Viltis.

Ak liudnas širdužių šiai metais vis laikas, Saulėlė nešviečia, nesaitin dažnai, Vėjužis bakužių tik stogus, lyg paikas, Tai drasko, tai virgdo prispaudės griaudžiai. Dangus apsinaukę banguoja nei jurės, Ir podo vargdienių šienus bei javus; Ledai nebesyki net langus bakužės įpukę išdaužę, pravirgė vargšus. Nors meldžiai įjė Kristaus su širdžia suspausta Kad teikti į juosius atkreipti akis, Bet Kristus tik rodo jiems ranką sugniautą, Atsako supykės „kaip lijo ir lis...“ Tai kagi darysi, rankpelni žmogeli, Dalis tavo tokia, čion vargti, kentėt, Numire gal gausi dengaus bent kampelį, Galėsi džiaugmingai jame pasils

Keli zodziai apie jau-nuomenes auklejima.

VIII.

Susilaukus vaikui sūptintų ar aštuntų metų, jeigu tik namų išlygos pavelija, reikia jam paskirti atskirą nuo kitų kambrelį. Nors kaž-kaip bus mažas tas kambarelis, bet jis vaikui turi neapkainuojamą svarbą, padeda išplėsti ugančiam vaikui pagerbimą savo asmens ir pagalojimą kitų asmenis bei teisių. Turėdamas savo vietelę kiekis rupinsis ją gerai užlaikyti ir nesivaržys su kitų turtu. Kaip tai maža šioje gadynėje apie tai yra paisoma? Yra skiriama nuosavės stovyklas naminiamis paukščiams, vištoms, kiaulaitėmis, raguočiams, arkliams, pagalios žmonių vergams — šunims, bet tėvai nepasirupina to suteikti savo sunėliams ir dukraitėms. Prie namų yra kurtiniai indams, pašiurės uolio padargams, bet vaikeliams nėra atskirų kampelių. Turime vaisių sodus, žolynų darželius, kur sa gaij puoseleja me negyvus augmenis. O gyvi žmonijos žedeliai, busiantis draugijos milžinai — vaika neturi savęs išplėtojimui vazonų! Ne visu met bėdinumas to nepavelija. Yra žmonių galinčių tą didžiausį gyvenimą, reikalą aptu-pinti, bet per savo neįmanymą tuomi visai ne sirupina. Kurie tėvai tikrai myli savo vaikus ir nori juos tinkamais draugijai sąnariais išaukleti (tai jau bus didžiausi meilė!), jie verčiau patis sau mažiausį kampelį nāmuose paskirtą, o likusias šviesesnes ir erdvesnes vietas per leistų vaikams; verčiau nepirkų vaikams sal dumynų, nereikalingų papuošalų, nemokėtų daktarams ir vaistinyčioms dėlei vaikų srig mo nuolatinės donės, bet duotų jiems švaresnes ir ruominges vietas, — jei ne kambarėlius, taip nors atskiras ir dailiai užtiesta lovukės. Susi kimšę miestose darbininkai verčiau išeitų gyventi į tolymesnius priemiesčius, kur galima gauti pigesnius, sveikesnius ir erdvesnius bus-tus, o važinėjimo į darbą lešos užsidengtų iš atlikusių pinigų nuo daktarų, kurie į priemiesčiuose mazai teturi darbo. Viskas tas, iš dielės dalies, butų galimu, jei tik pas tėvus bu-tų šviesi nuomonė apie gerą išauklijimą savo vaikų, kurinos prieš jų norą į ši svetą palei dzia. Ypač darb ninkų luomai greitai susi-laukti sveikas fiziškai ir dvasiškai gentkar tes, kurios jiems taip yra reikalingo!..

Kregždunaitis.

PERŽVALGA.

* * „Tėv.” N 18 kun. J. Žiliškis atkartoja savo paraginimą iš „Lietuvos” — parengti šie met paminėjimus 40 metų sūkaktuvį lietuvių emigravimo Ameriką ir paduoda tiems pamėjimams temas: „Kaip didžiai mūsų emigracija metai nuo metų kilo? Kokiose vietose, kada lietuvių apsigyveno, kuo užiémė? Kaip per tuos 40 metų ir ant kiek prasisekė lietuvių apšvietimas, laikraštija, organizacijos ir mokyklos? Koks yra dabartinis materijališkas ir moraliskas lietuvių Amerikoje stovis? Kokia įtekė darė ir daro emigracija ant ekonomiškojo Lietuvos padėjimo? Įtekmė ir dalyvavimas Amerikos lietuvių tautiškame Lie-tuvos kilime, tautiškoje politikoje?” Mass. lietuvių jau rengia tokius paminėjimus ir susirinkimose rinksių pinigus įrektuojamam naujam fondui — leisti populiariskas žmonėms naudingas knygas ir mokykloms rankvedžias.

* * Tarpe Rusijos ir Amerikos įvyko susitarimas apie reguliavimą yvairių korpacių, kompanijų ir vaisbos draugijų. Nuo šio laiko abiejų šių viešpatyčių pramoninkai, legal zuoti namie, galės praplėsti savo veiki-mą ir abiejose šalyse, priilaikydami vienok savo krašto įstatymų.

* * Amerikos krasų valdyba apskelbe visuomenės žinią, jog Rusijos valdžia nuėmėsi uždraudimą įvežti iš užrubežio apdarytas knygas, kurios pirma visai negalima buvo siusti krasa. Dabar tik tokį neleis, kuriuas cenzura pripratęs blédingomis iš turinio.

* * „Liet. Ukin.” 14 N pradėta spaudinti p-nios Žemaitės dviejų veiksmų komediją „Mūsų gerasis”, kurią dar 1904 metais Pe-trapiles cenzura jau buvo leidusi statyti ant scenos.

KELETAS MINČIU APIE MIRTIES BAUSME.

— Ką Tamsta manai apie mirties bausmę? — užklausė manęs viena ypatė. — Ar nebūt geriau ją ją panaikinus? Gal žmonijoje atsirastų didesnis gyvybės guodojimas! Teko man, girdi, beti tos bai-sios scenos liudininku, kada budeliai narino kilpa-vienam piktadariui ant kaklo, prisipažišiu — tės toliaus mano užkalbintojas, — esu iš prigimties dide-lei šalto kranjo ir lėto budo, vienok toje valandoj užsidegė mano širdyje atkeršimo ugnis ir vos — susilaikiau nešokęs prie kankintojų ir nesutrupinęs juų ant vietus!... Smarkus gyvybės protestas draskė mano širdį, matant žuvančią savo artymo gyvybę.

Svarbus tai ištikro klausimas. Šiandien yvai-rių valstybių parlamentai už nuo ginčų paliečiančiu mirties bausmę, — laikraštija šaukia tai prieš, tai už josios panaikinimą — vienu žodžiu žmonija gyvai tuo klausimu užinteresuota. Gal tai ženklas, kad mirties bausmė jau atgyveno savo laiką — pajuto savo silpnybę — bekariaujant su žmogaus piktybėmis, šaukiasi per tai žmonijos, kad jai leistų pasiliesti!...

Neatsakiau tuomet aš savo bendrakalbiui nieko, sakau — pasimišlysiu.

Taigi čionai, laisvoje valandoj ir pabriežiu apie šį klausimą keletą savo minčiu viešai. Rasau ne kaipo jį, tą klausimą, norėdamas galutinai išrišti, bet ydant pasidalinti savo nuomonėmis su kita, tuomi užinteresuotais žmonėmis, kad bendrai apie tą pagalvoti giliau. Štai mano tikslas.—

I.

Ar gali žmogus bausti mirtim savo artymą už koki nors prasikiltą! — Jeigu dirstelėsime į žmogaus gyvybės branginimo istoriją, ten aiškiai pamatyse, jog jis kas-kart augo didyn, — ir šiandien jau net prie to priėjo, jog girdime garsius balsus ga-lutino mirties bausmės panaikinimo. Graikų ir romėnų laikuose, kada vergas buvo laikomas už žemesnės rūšies sutvėrimą negu ponai ar „tyrakraujai” žmonės, apie tai, žinoma, negalėjo buti nei kalbos, kad tokis patricijus negalėtų nubausti mirtim savo pa-valdinio — ir ištikro panašūs atsitikimai buvo tai kasdieninė duona senovės laikuose.

Net ir toks genijus kaip filosofas Plato nepakila augščiau savo laikų dvasios — jam nesuprantama dar, kai tai žmonės gali buti visi lygių ir jis leidžia ponams elgties su savo tarnais, pagal jų norą —

Pasirodo galutinai pasauliniu kitas genijus, — Kristus, kuris vienas stoja suvargusios žmonijos priešakyje ir paliuosuodamas ją iš vergijos, apskelbia visutiną lygibę ir meilę: — Mylēk artymą savo, kaipo pats save. — Gerai darykite tiems, kurie jūs persekojo, etc.

Jojo balsas sulygino žmoniją, išrovė iš nagų užsikėsusi kardą ant savo artymo... Atsiduso lengviau pavergtieji.

Vienok lygibės sėkla ne greit prigijo žmonijos. — Reikėjo net 20 šimtmečių, kada lygibės ideausmarkiai sujudino plačią visuomenę.

Teisybė, jog šiandien jau visiems aišku, kad pavienė ypatė neturi jokios teisės persekioti arba bausti mirtin savo artymą, bet ar tai senai, jeigu nesuminės vidurinių amžių, baudžiavos laikose, nors ir Lietuvoje kentėjo pavergetieji! — Jeigu pavienės ypatos negali jau šiandien be atsakomybės kankinti arba žudyti savo pavaldinių, valstijos-gi vienok sau-šia teisę vis dar pasilieka. Bet kas gi valstijai suteikė tą teisę? Jeigu šiandien mums aišku, kad pavienė ypatė negali teisti mirtym savo artimo, dėlko-gi gali daryti tą tą pavienių ypatų kuopą? Teisybė, kuopos spėka yra didesnė, bet kokia etika gali tam pripažinti teisę vien tik už jo didesnę jiegą? — Gamma negali to suteikti, nes kaičiai matome iš augščiau paminėto pavyzdžio, instinktyviškai ji pati protestuoja prie gyvybės žudymą. Tą fenomeną ne vienas patėmijo ir pas visai neprotinęs sutvėrimus, men-kiausy gyvą daiktą.

Kai negali neik pavienis koks žmogus, bet i-visuomenė suteikti kam gyvasti, taip lygiai nei pavienė ypatė, nei visuomenė neturi jokios teisės kam nors tą gyvybę atinti. —

Pažiūrek dabarį mūsų krikščioniškas valstijas! Nežinau jokios vietas Evangelijoje, kur Kristus buty suteikęs vyriausybėm kankinti arba mirtin nuteisti savo draug-piliečius priešingai, — visur ten viešpatauja meilės principas. — Kada žydų valdžia sugau-ta prie blogo darbo mergaitę teisė mirtin, Kristus jiems taip pasakė: „Kas iš jūs be nuodėmės, lai-pir-tpa-gi eisiu pažiūretų... kaip mokiniai išdykėli...“

Jeigu Kristus per savo mokintinio Petro lupas i-susirinko publiką, daržinėje gi girdėjosi sunkus, bauzdžiai mirtim Anaijų ir Safirų už melagystę, tuo plunksnų smugiai ir verksmingas Anatoliujas balsas:

juk dar neduoda nei bažnyčiai nei valstijai tos teisės elgties ir toliau, ne tik tas turi ant gyvybės aš nebdarysiu... paleisk... délei Dievo...

(Toliaus bus.)

Pr. Johnson.

Maksim Gorkij.

Nereikalingo žmogaus gyvenimas.

Vertė V. K. Račkauckas.

(Tasa.)

Miesto cerkvės taip-gi jam nepatiko — jose buvo nemalonu, perdaug šviesu, trošku, perdaug kvėpėjo smilkalais, taukais ir prakaitu. Jevsieju negalėjo apkeisti stiprių kvapą, nuo jų sukosi galva ir kvapai iššaukdavo Jame kaž-kokius neaiškius, baidančius geismus.

Kartais šventadieniais šeimininkas uždarydavo kraituvę ir vadžiodavo Jevsiejų po miestą. Vaikščio-davo ilgai, palengvėlio, senis rodydavo turtingą ir augšią žmonių namus, pasakodavo apie jų gyvenimą; jo pasakojimuose buvo daug skaičių, moterų, pabegusiu nuo vyrų, nabaštininkų ir pakasynų. Sa-ke jis apie tai iškilmingai ir sausai; viskai peikė ir teisė, ir tik balbant — kas nuo ko ir kaip pasimirė, senis atgydavo ir kalbėdavo taip, tartum ligų ir mirties dalykai buvo visužištingiausie ir žingeidžiausie dalykai pasauluje.

Po kiekvienam tokiam pasivaikščiojimui jis pa-vaišindavo Jevsiejų arbata smulkėje, kur žaidė mu-zikališka mašina; ten visi pažinojo senį, atsinešdavo prie jo su bailia pagarba; nuvargės Jevsiejus prie muzikės žaidimo ir kanksmo, sunkių kvapų ruku ap-suptas, išpuldavo į pusiau apsnudusį nuleipimą.

Bet sykį šeimininkas atsivedė jį į namą, kur buvo surinkta begalinė daugybė puikių dalykų iš anksčio ir sidabro, ištaigia ginklai, rubai, iš šilkų ir kitokų audelių, ir berniukų sieleo staiga atgimė užmirštos motinos pasakos, džiaugsmingai suplasnojo sparnais viltis; jis ilgai ir tyliai vaikščiojo po kambarius, nusimines godžiai mirkčiojo blizgančiomis akimis, sugrižęs į namo, paklausė šeimininko:

— Kieno tai?...

— Valdžios, caro! — įtekmingai paaškino se-nis.

Berniukas kitaip paklausė:

— O kas dėvėjo tuos rubus ir kardus?

— Carai, bajorai... įvairių valstybės žmo-nės...

— Dabar jū nėra!

— Kaip nėra? Yra. Be jū — negalima. Tik dabar kitaip dėvi...

— Kodėl kitaip?

— Pigiau. Kitados Rusija buvo turtingesnė, o dabar — apvogė ją įvairių svetimis mums žmonės — žydai, lenkai, vokiečiai...

Jis ilgai pasakojo apie tai, kad Rusijos ne-kai-pakenčia, visi ją apvagia ir velija jai visokį ne-laimių. Kuomet jis daug kalbėdavo, Jevsiejus liau-davosi jam tikėjės ir nebesuprasdavo jo. Bet visi-gi užklausė:

— O aš — ar caro žmogus?

— Kaip-gi! Pas mus viskas yra caro. Visas pasaulis priguli Dievui, o Rusija — carui.

Jevsiejaus akyse sukinėjosi margu ir skaidrumu ratu augsti, dailys žmonės blizgančinose rubuose, anškėjo kitoksi iš pasakų paimtas gyvenimas. Jis pasiliko su juo ir atsigulės, matė jis tame gyvenime save su mėlynu švarku, auksu išsiuvinėtu, raudonais puškais ir — Rajisą auksinių audelių rubuose, puikiai akmenės išdabintuose.

— Reiskia, kad pereina! — pamilšijo jis.

Šiandien ta mūsų negimė įtėjimės prie geresnės ateities, bet tylu praeities pasigailėjimą.

Už durų sausai skambėjo lygus šeimininko bal-sas:

— Veltui valkiojosi kalbos... ir tavo angelai užmanė nedorybę...

IV.

Netrukus po tam jis vėlė pergyveno vieną aš-trų išpuđi, — kuomet jis su šeimininku, uždarės krautuvę, išo kieman, juos pasitiko skampus, plas-nojantis Anatoliujas ryksmas:

— Nebedarysiu... dėdyte... niekado-os...

Jevsiejus krustelėjo ir nenoromis su tyliu džiau-gumu taré:

— Aga-a...

Jam buvo malonu girdėti baimės ir skausmo šauksmą, paeinanti iš krutinės jauno, visų mylimo berniuko ir jis pasiprašė šeimininko:

— Aš pasiliksių kieme...

— Vakarienauti reikia... O, išties, aš

— Dėdyt... aš nekaltas... Viešpatie...

— Atiduok man dvidešimt penkius rublius,

vagilkai!

Laikrodininkas Jokubovas, papieros rukyda-mas, taré:

— Taip jū... pridėk jam...

Kreivakė aukso siuvėja Zina parėmė ilgą ir pa-gelstu laikrodininką:

— Gal tykesnis bus, nėra per jū ramumo visa-me kieme... nenusiklausai...

Jevsiejaus gi šeimininkas paklausė:

— Sako, jis moka puikiai žmones perstatinti?

— O kaip-gis! — atsakė odininko virėja. — Toks velniukas — visus išjuokia...

Daržinėje girdėjosi kurtus snabždėjimas, tar-tum senomis jos grindų lentomis kas voliojasi, šo-nais maišosi, kaž-ko minkšto prikimštą, šliaužo už-dusės, sausas Kuzino balsas ir vis silpnian ir rečiau tesigirdėjo Anatoliujas klyksmas:

— Atleisk... oi... gelbėkit... nebedary-siu... aš... Viešpatie...

3-čiajį Liet. Soc. S. susivažia-
vimą, Philadelphijoje, Pa. ir
matydamas netikusius esdėkų
sauvaliavimus, pabriežiau kri-
tiškai piešinėli "Iš netolimos
praeities" (ituri nesulaikoma
palinkimā recenzijas braižyti)
ant p. Delegato (F. J. Bag-
čiaus) straipsnio tilpusio „Lie-
tuvoje“ ir pasiuntęs tulon
redakcijon, gavau patarimą
pasiūsti „Kovon“. Taip ir pa-
dariau. „Kovoje“ netilpo.
Už 8 mėnesių laiko pasijuntu,
kad manęs jau pajieško val-
džia, dagi žadanti ir smarkiai
nubausti. Tame straipsnyj
nieko tokio baisaus nebuvu-
— straipsnelis nekalčiausias.
Kaip jis buvo angliskai išver-
tas „Kovos“, nebežinau, bet
juntu, kad jis išvertė nete-
singai ir dagi žinau, kad „Ko-
vos“ redakcija padirbo kokius
tai paveikslus ar atvirus laiš-
kus, — kurie pagal korespon-
dentų-draugų pranešimus, esa-
gana šlykštys — ir prikergė
tuos prie manojo straipsnelio,
ko aš savo gyvenime, tiesą ir
dorą numylejės, nedariau ir ne-
darysiu; matydamas negeisti-
nus myšų gyvenime paradok-
sus, galiu aš apie juos išsireikš-
ti su plunksna ant popieriaus,
neuzgaudamas ypatu, rim-
tai, — tik teduoda man žmonės
visuomenė ramiai ir laisvai
gyventi...

Kaip aš buvau rašęs tame
straipsnelyj, meldžiu nuoši-
rdžiai, lai „Kova“ nors porą tų
„baisiausią“ žodžių visuomenei
pasako, kadangi aš savo rašt-
palaikių kopijų niekad nepa-
silieku, o jau per ilgą laiką ir
pamiršau.

Aš, bėgęs kėletos savaičių
ar mėnesių, susirinkęs atsakan-
čią medžiagą vedimui bylos su
„Kova“, pasiduosiu valdžiai,
nes nenoriu buti valdzios gau-
domas ir neteisių skundžia-
mos. Sursum Cordae! Tieki
šiam kartui.

Su pagarba
Jonas Šekevičius.
6. V. 09.

Musų žingunė.

Raitelis — „Gegužės rytas“, „Kada-gi nutils vaitojimai krutinės“, „Dėl esis“, „Pušis“ (eilės). A. J. Povilaika-TMD. apyskaita. K. J. Virsnis — „Mokyklos ir visuome-
nė.“

Tėv. Myl. Dr-es reikaluoja:
B. K. Balevičius, K. Šnuolis.
Per „Liet. Ukin.“ redakciją: J. Dzenkauskas — „Sazinė“ (eilės) Seimo Lepšis — „A. a. Kunigaikštis Bagdonas Ogin-
skis“.

Susirinkimai.

New Britain, Conn. TMD. vietinė
kuopa 14 d. gegužės, vakare, turė-
savo susirinkimą p. J. Skritulskio
salėje. Užkviečiami visi sanariai ir
norinti kuopon išsirašyti.

Kuopos rašt.

M. J. Ceponis.

Brooklyn, N. Y. ekstra susirinkimai
TMD. kuopos gegužės 16 d.
4 val po pietų Lietuv. Svetainėj
103 Grand str. Kviečiami kuoskait-
lingiausiai visus draugus susirinkti,
nes bus apkalbėta svarbus reikalai
kaslink TMD. susiavažiavimo.

Sekr. Jonas J. Kulis.

„Kerštinga Meile.“
Teatras ir iškilmingas balius su-
rengtas Passaic, N. J. Šv. Jurgio
Dr-tės 20 d. gegužės subatoj, sve-
taineje 25 Dayton Ave. Balias pra-
sidė 5 val. vakare, o baigianties bus
sulošta puiki tragedija „Kerštinga
Meile“ parašyta F. Juškauskienės
8 aktuose. Kviečiamė visus vietinius ir
aplinkinius lietuvius ir lietu-
vaites atsilankyt, nes šioj apylinkėj
to vaidinimo dar niekas nematė
žanga tik 25 c.

Komitetas.

Didelis Perstatymas.

New York, N. Y. gegužės 22 d.
sabatos vakare West Side Labor
Lyceum salėje bus didelis parod-
mas (Moving Pictures), o potam jis-
kilminges balius. Paveikslai bus
paimti vien iš Lietuvos gyvenimo ir
istorijos, dramatiški, juokingi, taipgi
bus parodytos gražiausios ir aky-
viausios pasaulio vietas. Muzike po
vadovyste Prof. A. Bajerčiaus. Ti-
kietas su pasidėjimu drapanu: vy-
ram 25 c., moterims 15 c., vaikams 10 c.

Isitėmkyte parodos vietą: 842 W.
42-nd str. tarpe 8 ir 9 Ave.

Komitetas.

Parsiduoda medinis namas.

Laba greitu laiku, susidedantis
iš 4 kambarių, ant kiemo klėtaitė,
vištynčia, 2 sklypų (lotai) žemės,
gražiai aptverta, prie pat šono eže-
rėlis, galė laikytis daugybė žąsų,
ančių, vištų. Arti keli fabrikai.
Priežastis pardavimo senukai va-
žiuoja į Lietuvą. Prekė \$1550.
Ta vietelė stovi šale Newarko,
miestelyje Kearny, N. J. 196
Dukes str. Kreipkitės į:

Martus Realty Co.
120 Grand st.

Brooklyn, N. Y.

Pajieškojimai.

Pajieškan Baltraus Urbaičio,
Kaunališkių sodžiaus, Šeduvos par-
Kauno gub. Treti metai kaip iš-
važiavo iš De Kalb, Ill. Turiu
prie jo labai svarbų reikala, mel-
džiu jo paties ar ką iš pažiustum
pranešti man, kur jis randasi,
šiuomis adresu:

Ant. Skačauskas,
127—10th st.

De Kalb, Ill.

Pajieškan savo žmonos, kuri
šiu metų balandžio 6 d. pabėgo su
Petrui Benevičium. Jis augštasis
nuo 6 pėdų, juodbruvis, 28 metų
senumo. Ji turi 22 metus, biski
rauplėta. Paėmė pinigus ir dra-
panas, o man paliko 2 metų mer-
gaitę. Girdėjau buvo Albany, N.
Y., dabar nežinau. Kas praneš
apie juodu, arba sugaus, apturės
25 dol. Rašykit šiuo adresu:

Stasys Mockeliunas,
36 So. Leonard st.

Waterbury, Conn.

Dykai visiems.

Pranešame visiems, jog mės dir-
bame naujausio išradimo, dideles
ir mažas fotografijas, dailiausiai
darbą atliekame, kokio da nebuvo
matyt niekur. Myšų fotografijos
padarytos stikle, didum 16×20
kaštuoja \$3.50, o prabą 6×8 siu-
sim visiems dykai, kurs pirkia nuo
myš kuygū nemažiau kaip už 25c.
ir prisiūs savo fotografiją; knygos
pas mus galima gauti visokios,
kaip maldaknygės taip ir svietiš-
kos, o katras pirkis už 50c, tam
padarysim su gražiausiai remais ir
pasitikim jog kožnam myšų dar-
bas patiks, ir tuojo prašys padaryt
dideli. Rašykit šiokiui adresu:

A. F. Labanovskis,
36 Thomas st.,
Westfield, Mass.

\$5.00 ant menesio

Lotai 25×100 ir didesni

\$275 ir aukščiau.

Indekite savo pinigus in namus atsakan-
ciau kaip banko. Pirkite namus lotus Has-
brouck Terrace, netoli Passaic, N. J.

HASBROUCK TERRACE stovi viduriuje triju pabrikališkų miestu: Passaic, Rutherford ir Hackensack. Tukstančiai žmonių dirba pabrikų ir liejiny-
čiose kaimynysteje Hasbrouck Terrace ir nauji pabrikai budavojami.

Mūsų lotai yra 150 pedu aukščiau mariu su ištaisytom uličiom ir cementinius šalitakeis. Jus galite pirkti lotus ant lengvu menesiniu mokesčiu ir kompanijai užtikrina kad laik ligos ar bedarbės mokesčius nereikalaujančia. Mės duosime dovanai gyvasties apsangojimo palis su kiekvienu kontraktu.

Mės užmokesčius keliones kaštus jusių ir jūs draugu pamatymui myši prapitės. Keliaukite su draugais vale koko nedeliai ir parodykite ši agars-
nimą myši agentui turinčiam surašą Hasbrouck Terrace pas Chamber st. Fer-
ry, Erie R. R. pier No. 20 ir Jus gausite dovanai geležinkelio tiketa.

Rašykit reikalaudami mapu ir dovanai tikiu pas

J. STEIN, Manager Polish & Lithuanian Dept.

% Lint, Butscher & Ross Realty & Construc-
tion Co., 132 Nassau Street, New York.

Agentai reikalingi. Gera proga gabiam žmogui.

J. STEIN, Manager.

Norintiems vesti arba lai-
mingai gyventi jau apsivedu-
siems, patariama nusipirkti tik
ką išėjusių gražią knygelę:

**Kaip apsivesti ir
laimingai gyventi?**

parašyta K. Stkls. Čia yra su-
lasinėta daugelis ilgesnių ir
trumpesnių straipsnelių, minčių,
aforizmų ir juokelių, vis apie
ženyninių gyvenimą, kuris iš
1000 lietuvių 999-nius gyvai
interesoja. Kaina visai ne-
brangi — tik 15 centų. O laikas
jā skaityti pats-tas: gavėnia
praėjo, kita dar toli.

Pavieniai pirkėjai ir agentai
kreipkitės šiuomis adresu:

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda pramonė!

Susurašinėjimo Pramonė (Mail
Order Business) parsiduoda tik už
\$1500 gatavu. Užsidėjo New
Yorke aštuoni metai atgal, para-
vinėja susurašinėjimais laikrodžius ir
visokius juveliros dalykus. Už-
sakymai kasdien ateina iš visų
kraštų Šiaurinės Amerikos ir Ka-
nados. Pramonė vedasi svetim-
taučiu (ateiviu) kalbose. Kompanija
paskutiniai metais plačiai iš-
siskelbė lietuvių ir lenkų laikra-
čiuose. Pelno atneš iš \$150 sa-
vaitėje. Tai yra puiki proga žmo-
giui, kuris moka lietuviškai. Jeigu
sumanai ves dalyką, tai galės
pakeisti pramonės pelną iki \$300
savaitėje. Dabartinis savininkas
išvažiuoja Europon. Dėlei smul-
kesnių žinių kreipties ypatiškai ar
laišku sekančiu adresu:

Ant. Skačauskas,
127—10th st.

De Kalb, Ill.

Pajieškan savo žmonos, kuri
šiu metų balandžio 6 d. pabėgo su

Petrui Benevičium. Jis augštasis
nuo 6 pėdų, juodbruvis, 28 metų
senumo. Ji turi 22 metus, biski
rauplėta. Paėmė pinigus ir dra-
panas, o man paliko 2 metų mer-
gaitę. Girdėjau buvo Albany, N.
Y., dabar nežinau. Kas praneš
apie juodu, arba sugaus, apturės
25 dol. Rašykit šiuo adresu:

Stasys Mockeliunas,
36 So. Leonard st.

Waterbury, Conn.

Foreign Language Advertising Co.

190 West Broadway,

New York.

Vyruezai, piknikas!

Brooklyn lietuviams pranešame,
jog gegužės 22 d. Washington par-
ke L. I. yra parengtas D. L. K.
Vytauto draugystės piknikas, kuris
prasidės 2-ra val. po pietų. Įžanga
ypatai 25 o. Grieš puiki muzika ir
susirinks puikus Brooklyniečiai.
Kai daveža Flushing Ave. ir
Grand str.

Naujas Telephonas No. 52

Dr. F. J. Krajewski,
42 So. Washington Street,
WILKES-BARRE, Pa.
Pirmas Lenkiškas Daktaras.

VALANDOS:
nuo 9 iki 12 ryte, — 1—4 po piet
ir nuo 7 iki 9 vakare.

BALTRAMIEJAUS NAKTIS*

yra tai puikus pranežų romanas. Žingelis tikėjimo pamatai ir mirštančiu
ginčai: bedievio ir katafiko. Idomus darbai karaliaus, kunigų ir jų paslaptis.

„Balt. Naktis“ stora, didelė knyga. Kunigai draudžia ją skaityti.

Kaina 75 cen.

RAISTAS” (THE JUNGLE),

versta iš anglų kalbos originalo. Yra aprašymas iš Amerikos lietuvių gyvenimo.

„Raistas“ taip žingelis, kad į visas civilizuotas kalbas išversta, todėl jog akiva knyga. „RAISTA“ perskaitys busi kaip šešias klasas pabaigės ir geriau pasaulį bei surėdymą pažinsi, negu daug metų Amerikoje gyvenęs.

Kaina 1 dol.

J. NAUJOKAS,
Mad. Sq. Sta. box 189, New York.

Prenumerata laikraščių „Vienybė Lietuvniku“ ar „Lietuvos“ metams 2 dol., bet kas naujai užsakys per mane „Vienybė Lietuvniku“ ar „Lietuvą“ metams, pristatydamas man 2 dol., ap-
turės vieną šitų laikraščių ir „RAISTA“ arba „BALTRAMIEJAUS NAKTI“ dovanai.

Reikalingas kriaucius.

Siuvinui steliuotų drapanų. Dar-
bas ant visados. Mokestis atsakanti.
Atsiaukt ant šio adresu:

V. Matusevičius,

226 E. Main str., Plymouth, Pa.

AUG. PIKUTIS LAIKAU HOTELI

Šaltas alus, skani degtinė, vi-
soki vynai ir Havano cigari.

Lietuviai atsilaikykit pas
savo tautieti

Aug. Pikutis,
52 E. Main St. Plymouth, Pa.

Sugryžtanti pergalėtojai.

Old Phone 293-R. New P-1500-R.
Lietuviškas Graborius,
Fr. Kavaliauskas,
Karietos Laidotuvėms, Vesi-
lioms ir Krikštynkms.
57 Cor. Hazle & Stanton st.,
Wilkes-Barre, Pa.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZU.

G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN,
N. Y.

(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st.,
du blokai nuo Grand st.)
Galerija atidara nuo 8 ryte iki 6 val. vakare.
Utarinkais i Subatomis iki 9 val. vakare.

Naujas Tel. 1005. Senas Tel. 578M

Dr. Albertas Kauffman
Gydymas iš seno kraus.
Specijalistas nuo visokių
lign.

Gydo net labiausiai užsienėjusias vyru,
moterų ir kudikių ligas.
Galima snsišnekėti lietuviškai, len-
kiškai, rusiškai, vokiškai ir slaviškai.
VALANDOS PRIÉMIMO.
nuo 8 iki 10 iš ryto, no 2 iki 4 po piet
nuo 7 iki 9 vakare.

No. 51 N. Washington street
Wilkes-Barre, Pa.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
Prekė \$10 už baksą. Freitas apmokamas
12 dideliu ir 12 mažu.
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St., Wilkes-Barre, Pa.
Telephone, 1102 Wmbsburgh

GERIAUSIA UŽEIGA PAS
VINCA ŽARSKI.

Laikau puikojoje vietoje Salinu, už-
laikau skaniausius gérimus, Aly, Ariel-
ka, visoki Vyną ir kvepcius Cigarus.

Listuviai nepamirškite atsilankytis pas

savo tautieti po Numeriu

111 Wythe Ave.
Brooklyn, N. Y.

Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
vys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos
Universitetą), užsiima varamu provi-
viuose teismuo.

Offisas rumuo 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE PA.

Teleponas naujas Offiso 37
" " Residencijos 1284-R.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodau šifkortes
ant geriausių linijų ir greičiausiai lai-
vy ir stumčiu pinigus į visas vieto da-
lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos
kursą. Prie tam laikan HOTELI.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Lietuviszkas Ziegormeistras.
Sziuomi užsiuumi jau 18 metu.

Pranešu visiems lietuviams,
kad uždėjan dideli Krautve
visokių dziegornikų ir žalvų
krautve, kurie yra išskirtiniai.
Klašinėliai dysto su kvepris
ir moterišku ar griažom kve-
pėtoma ir t. t. Visokių želė
sliblinių ir selp neslot val-
kams ir merginoms dideiliams
pastrikimės ir nė prieinama
prekė. VISORIŲ MUZIKOS
IRANKLЮ.

Skripki, armoniku, strunu, klenetnu, brityv, dr-
žinejimų masinį ir parasonų. Teiposi dziego-
rėliai patais.

M. MINKUS,
kampo Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

P. V. ROVNIAEK & CO.

Seniausias Lenkiškai-Slaviskas

BANKINIS NAMAS

Uždėtas prieš 21 metus.

KANCELARIJOS:

25 Ave. A., New York, N. Y.
612-614 Grant st., Pittsburgh, Pa.
305 North Water st., Connellsville, Pa.

TAUTIEČIAI!

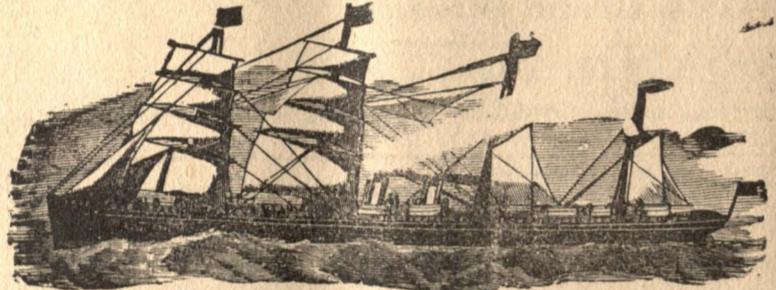
Jeigu norite siusty pinigus į seną krajų, arba reikalinga
kokia roda ar pagelba —

Paminkite, kad P. V. ROVNIAEK & CO. seniausias
bankierius visoj Amerikoje, žinomas, kad teisingai, pigiai ir
greitai siunčiam pinigus. Parduodam laivakortes ant visų linijų,
kaip tai: Bremen, Hamburg, Rotterdam, Antwerp, Anglia, Fium, Libau ir t.t. Paimam visokias reikaluo turto ir kare-
vijos provas. Priimam ant padėjimo pinigus ir už metus mo-
kam procentą.

Su bent kokiui reikalu kreipkitės ypatiškai ar per laišką:

P. V. Rovnianek & Co.,
25 Ave. A., NEW YORK, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski **BANK**
40 Canal Str.—142 Division Str. New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų
greičiausią laivą už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-
North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red
Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siunčiame pinigus,
kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantoroje galite su-
neketi lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per
52 metussu kožnu apsiejome teisingai. Teiposi pardūdame tiketus ant
visų geležinkelį Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į deposita bankos ir mokam
po 3/4 procentus ant metų. Procentas tik tą mokam nuo 50 dolerių ir vyr-
sas, aš kaip buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išsimti
gali kožna dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

Panėdėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiūmu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa-
liudijimus (dovierastis) išrupinu
Rosijoj ir Lietuvio.

Panėdėliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiūmu provomis Wilkes-Barre
ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa-
liudijimus (dovierastis) išrupinu
Rosijoj ir Lietuvio.

Geriausia užeiga lietuviams
— pas —

Jona Kulpoka

SKANUS ALUS, GARDI ARIELKA,
VISOKI VYNAI,
KEVPIANTI CIGARAI.

74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampus Wythe ave.)

PLYMOUTH NATIONAL BANK,
East Main st., Plymouth, Pa.

KAPITOLAS..... 100.000

PERVIRŠIS..... 20.000

New Phone 4023-2. Lock Box 48.

CHAS. ADAMS.

Laikau agenturą, parduodau šifkortes
ant geriausių linijų ir greičiausiai lai-
vy ir stumčiu pinigus į visas vieto da-
lis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos
kursą. Prie tam laikan HOTELI.

Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

1-2 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.

OFISO VALANDOS: TELEPHONE:

8-10 A. M. 1950

6-8 A. M. GREENPOINT.

DR. H. MENDLOWITZ

271 Berry st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Daktaras.

Daktaras draugystė: Šv. Jurgio,
D.L.K. Gedimino, Šv. Petro ir Povilo.